KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/465,

annettu 21 päivänä maaliskuuta 2022,

täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2019/570 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse rescEU:n liikkuvista laboratoriovalmiuksista sekä CBRN-aineisiin liittyvistä rescEU:n havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistamis- ja seurantavalmiuksista

(tiedoksiannettu numerolla C(2022) 1831)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon unionin pelastuspalvelumekanismista 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU ([1]) ja erityisesti sen 32 artiklan 1 kohdan g alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Päätöksessä N:o 1313/2013/EU vahvistetaan rescEU:n oikeudellinen kehys. rescEU on unionin tason valmiusreservi, jonka tarkoituksena on avustaa äärimmäisen vaikeissa tilanteissa, joissa kansallisella tasolla käytettävissä olevat valmiudet ja jäsenvaltioiden Euroopan pelastuspalvelureserviin sitomat valmiudet eivät riitä varmistamaan tehokkaita avustustoimia ihmisen aiheuttamien ja luonnonkatastrofien yhteydessä.

(2) Päätöksen N:o 1313/2013/EU 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti rescEU-valmiudet on määriteltävä ottaen huomioon tunnistetut ja uudet riskit sekä yleiset valmiudet ja puutteet unionin tasolla. rescEU:n olisi keskityttävä erityisesti neljään alaan, jotka ovat metsäpalojen lentosammutus, kemialliset, biologiset, säteily- ja ydinonnettomuudet (CBRN), lääkinnälliset hätätapaukset sekä kuljetus ja logistiikka.

(3) Komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2019/570 ([2]) vahvistetaan rescEU:n alustava kokoonpano valmiuksien ja laatuvaatimusten osalta. rescEU-reservi koostuu tällä hetkellä metsäpalojen ilmasammutusvalmiuksista, lääkinnällisistä lentoevakuointivalmiuksista, hätälääkintäryhmävalmiuksista, lääkinnällisten laitteiden tai henkilönsuojainten (tai molempien) varastointiin liittyvistä valmiuksista, CBRN-dekontaminaatiovalmiuksista, CBRN-varastointivalmiuksista, hätämajoitusvalmiuksista sekä kuljetus- ja logistiikkavalmiuksista.

(4) Tunnistettujen ja uusien riskien sekä unionin tason valmiuksien ja puutteiden analyysi osoittaa, että on tarpeen tukea pelastuspalvelutoimia tarjoamalla paikan päällä valmiuksia kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinaineiden (CBRN) havaitsemiseen, näytteenottoon, tunnistamiseen ja seurantaan, jotta voidaan toimia hätätilanteissa (eli lieventää CBRN-aineista ihmisten elämälle tai terveydelle aiheutuvia haitallisia seurauksia), suorittaa etsintätoimia (eli määrittää viranomaisvalvonnan ulkopuolella olevien CBRN-aineiden sijainti), reagoida turvallisuuteen vaikuttaviin tapahtumiin (eli CBRN-aineisiin liittyviin tai niihin kohdistuviin mahdollisesti rikollisiin tai tahallisiin luvattomiin tekoihin) ja seurata merkittäviä tapahtumia (CBRN-aineisiin liittyvien rikollisten tai tahallisten luvattomien tekojen estämiseksi).

(5) Valmiuksiin olisi sisällyttävä tekniseen arviointiin liittyvä taustatuki (”reach back”) unionin mekanismin puitteissa toteutettavia CBRN-aineiden havainnointi-, näytteenotto-, tunnistamis- ja seurantatoimia varten. Tämä taustatuki-komponentti olisi asetettava myös kansallisten viranomaisten saataville. Taustatukea voisi tarjota yksi laitos tai erikoistuneiden laitosten ryhmä.

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924.

([2]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/570, annettu 8 päivänä huhtikuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU täytäntöönpanosäännöistä rescEU-valmiuksien osalta sekä komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/762/EU muuttamisesta (EUVL L 99, 10.4.2019, s. 41.)

(6) Näiden valmiuksien on tarkoitus olla yksi kokonaisuus, jonka sisäinen skaalattavuus ja modulaarisuus ovat korkealla tasolla. Näin mahdollistetaan se, että tarvittaessa voidaan ottaa erikseen käyttöön valmiuksien yksittäisiä osia, jotka on räätälöity hätäapuun, etsintään, turvallisuuteen liittyvin toimiin tai seurantatoimiin sekä erityisiin kemiallisiin, biologisiin, säteily- tai ydinvaaroihin tai -uhkiin.

(7) Tunnistettujen ja uusien riskien sekä unionin tason valmiuksien ja puutteiden analyysi osoitti myös liikkuvien laboratoriovalmiuksien tarpeen. Liikkuvien laboratoriovalmiuksien päätavoitteena on tarjota joustavaa ja mukautettavissa olevaa tukea silloin, kun jäsenvaltioiden kapasiteetti havaita, analysoida tai tunnistaa patogeenejä tai CBRN-aineita on ylikuormittunut. Liikkuvissa laboratoriovalmiuksissa voitaisiin keskittyä erilaisiin erikoisaloihin, ja niiden skaalattavuuden, modulaarisuuden ja yhteentoimivuuden olisi oltava korkealla tasolla.

(8) Päätöksen N:o 1313/2013/EU 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti rescEU:n laatuvaatimusten olisi perustuttava vakiintuneisiin kansainvälisiin standardeihin, mikäli sellaisia on jo olemassa. Liikkuvien laboratorioiden biologista osaa koskevien laatuvaatimusten olisi sen vuoksi perustuttava Maailman terveysjärjestön antamiin nopean toiminnan liikkuvien laboratorioiden luokituksiin ([3]).

(9) Jotta voidaan vastata riskeihin, joiden todennäköisyys on pieni mutta joiden vaikutukset ovat huomattavat, olisi luotava CBRN-aineisiin liittyvät havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistamis- ja seurantavalmiudet täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2019/570 3 d artiklassa tarkoitettujen luokkien mukaisesti ja jäsenvaltioita kuullen.

(10) Sen vuoksi täytäntöönpanopäätöstä (EU) 2019/570 olisi muutettava.

(11) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat päätöksen N:o 1313/2013/EU 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/570 seuraavasti:

1) lisätään 1 a artiklaan 4 alakohta seuraavasti:

”4) ’taustatuella’ prosessia tuen saamiseksi sellaisilta yksiköiltä, joita ei tuoda paikan päälle.”

2) Muutetaan 2 artiklan 2 kohta seuraavasti:

a) korvataan j alakohta seuraavasti:

”j) kuljetus- ja logistiikkavalmiudet;”

b) lisätään kohdat seuraavasti:

”k) kemiallisiin, biologisiin, säteily- ja ydinaineisiin (CBRN) liittyvät havainnointi-, näytteenotto-, tunnistus- ja seurantavalmiudet hätätilanteissa toteutettavia toimia, etsintätoimia, turvallisuuteen vaikuttavien tapahtumien yhteydessä toteutettavia toimia ja merkittävien tapahtumien seuraamista varten;

l) liikkuvat laboratoriovalmiudet.”

3) Korvataan 3 a artikla seuraavasti:

”*3 a artikla*

rescEU:hun sisältyvien lääkinnällisten lentoevakuointivalmiuksien, tyypin 2 ja tyypin 3 hätälääkintäryhmän valmiuksien, lääkinnällisten varastointivalmiuksien, CBRN-dekontaminaatiovalmiuksien, CBRN-varastointivalmiuksien ja hätämajoitusvalmiuksien, kuljetusten, logistiikan, CBRN-aineiden havaitsemisen, näytteenoton, tunnistamisen ja seurannan sekä liikkuvien laboratoriovalmiuksien tukikelpoiset kustannukset

Kaikki päätöksen N:o 1313/2013/EU liitteessä I a tarkoitetut kustannusluokat on otettava huomioon laskettaessa rescEU-valmiuksien tukikelpoisia kokonaiskustannuksia.”

([3]) Guidance for rapid response mobile laboratory (RRML) classification. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021.

4) korvataan 3 e artiklan 3 ja 4 kohta seuraavasti:

"3. Edellä 2 artiklan 2 kohdan c–l alakohdassa tarkoitetut rescEU-valmiudet vahvistetaan tarkoituksena hallinnoida riskejä, joiden todennäköisyys on pieni mutta joiden vaikutukset ovat huomattavat.

4. Kun 2 artiklan 2 kohdan c–l alakohdassa tarkoitetut rescEU-valmiudet otetaan käyttöön unionin mekanismin puitteissa, unionin rahoitustuki kattaa 100 prosenttia käyttökustannuksista päätöksen N:o 1313/2013/EU 23 artiklan 4 b kohdan mukaisesti."

5) Muutetaan liite tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 2022.

Komission puolesta
Janez LENARČIČ
Komission jäsen

LIITE

Lisätään täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2019/570 liitteeseen uusi 11 ja 12 kohta seuraavasti:

”11. **Kemiallisiin, biologisiin, säteily- ja ydinaineisiin (CBRN) liittyvät havainnointi-, näytteenotto-, tunnistus- ja seurantavalmiudet hätätilanteissa toteutettavia toimia, etsintätoimia, turvallisuuteen vaikuttavien tapahtumien yhteydessä toteutettavia toimia ja merkittävien tapahtumien seurantaa varten**

Tehtävät	— kemiallisiin, biologisiin, säteily- ja ydinaineisiin (CBRN) liittyvät havainnointi-, näytteenotto-, tunnistus- ja seurantavalmiudet hätätilanteissa toteutettavia toimia, etsintätoimia, turvallisuuteen vaikuttavien tapahtumien yhteydessä toteutettavia toimia ja merkittävien tapahtumien ([1]) seuraamista varten
Kapasiteetti	— valmius antaa operatiivista tukea hätätilanteissa toteutettavia toimia ([2]) varten paikan päällä tapahtuvan CBRN-aineiden havainnoinnin, näytteenoton, tunnistamisen ja seurannan avulla — valmius antaa tukea etsintätoimia varten paikan päällä tapahtuvan CBRN-aineiden havainnoinnin, näytteenoton, tunnistamisen ja seurannan avulla. — valmius antaa operatiivista tukea turvallisuuteen vaikuttavien tapahtumien yhteydessä toteutettavia toimia varten paikan päällä tapahtuvan CBRN-aineiden havainnoinnin, näytteenoton, tunnistamisen ja seurannan avulla. Tähän sisältyy valmius tukea pyynnön esittäneen jäsenvaltion tai kolmannen maan ([3]) toimivaltaista viranomaista sen pyrkimyksissä säilyttää ja kerätä rikosteknistä todistusaineistoa, turvata alkuperäketju ja suojata turvallisuusluokiteltuja tietoja — valmius antaa tukea merkittävien tapahtumien seuraamistoimia varten paikan päällä tapahtuvan CBRN-aineiden havainnoinnin, näytteenoton, tunnistamisen ja seurannan avulla — valmius tarjota muualta kuin paikan päältä annettavaa tekniseen arviointiin liittyvää taustatukea CBRN-aineiden havaitsemista, näytteenottoa, tunnistamista ja seurantaa varten sekä vastata näihin toimiin liittyviin turvallisuusongelmiin — valmius valmistautua ja vastata operatiivisiin haasteisiin, jotka liittyvät CBRN-aineiden havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistamis- ja seurantatoimien toteuttamiseen pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa, ottaen huomioon pyynnön esittäneen jäsenvaltion tai kolmannen maan vaara- ja uhka-arviot, suunnitelmat, menetelmät ja säännöt — valmius toimia pyynnön esittäneen jäsenvaltion johdon alaisena päätöksen N:o 1313/2013/EU 12 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti ja tarjota tehokkaita operatiivisia yhteys- ja koordinointivalmiuksia pyynnön esittäneen jäsenvaltion asiaankuuluvien viranomaisten ([4]) kanssa
Keskeiset osat	— asiantuntijaryhmä, joka pystyy arvioimaan ja suunnittelemaan CBRN-aineiden havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistamis- ja seurantatoimia jäsenvaltion tai kolmannen maan vaara- ja uhka-arvioiden perusteella — paikan päälle lähetettävissä oleva asiantuntijaryhmä, joka kykenee suorittamaan CBRN-aineiden havainnointia, näytteenottoa, tunnistamista ja seurantaa hätätilanteissa toteutettavia toimia, etsintätoimia, turvallisuuteen vaikuttavissa tapahtumissa toteutettavia toimia ja seurantatoimia varten — liikuteltavissa olevat CBRN-aineiden havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistus- ja seurantalaitteet ja -välineet sekä kaikki tarvittavat tukilaitteistot, työkalut, resurssit, ajoneuvot, tarvikkeet, suojattu viestintä-, tiedonsiirto- ja tietotekniikka sekä pienet kenttälaboratoriot ([5]), jotka katsotaan tarpeellisiksi valmiuksien toimivuuden varmistamiseksi — liikuteltavissa olevat laitteet, työkalut, resurssit ja tarvikkeet sekä asianmukainen hallintajärjestelmä havaitsemis-, näytteenotto-, tunnistus- ja seurantatoimista aiheutuvan saastuneen jätteen käsittelemiseksi — operatiivinen taustatukivalmius teknistä ja operatiivista arviointia varten erityisesti tunnistamisen, näytteenoton ja turvallisuuden alalla

	— asianmukaiset laitteet, menettelyt, työkalut, resurssit ja tarvikkeet, joilla varmistetaan henkilöstön turvallisuus sen toimiessa vaarallisessa ympäristössä, kuten asianmukaiset ilmaisimet, henkilönsuojaimet tai dekontaminaatiokomponentit, voimassa olevien sovellettavien oikeudellisten vaatimusten ja sovellettavien kansainvälisten standardien mukaisesti
Omavaraisuus	— sovelletaan täytäntöönpanopäätöksen 2014/762/EU 12 artiklaa
Kenttätyöhön lähettäminen	— käytettävissä olevien osien lähetysvalmius ja valmius tarjota tekniseen arviointiin liittyvää taustatukea 12 tunnin kuluessa tarjouksen hyväksymisestä — valmius pitää yllä toimintoja yhtäjaksoisesti vähintään 14 päivän ajan — päätöksen 1313/2013/EU 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti valmiuksia voidaan sijoittaa ennakolta, jos apua pyydetään, kansallisten uhkakuva-arvioiden perusteella poikkeuksellisissa lisääntyneen riskin tilanteissa.

([1]) Mikä tahansa tapahtuma, joka kansallisten uhka-arvioiden perusteella voi edellyttää CBRN-aineiden valvontatoimia (esim. suuret julkiset kokoontumiset, urheilutapahtumat, valtionpäämiesten kokoukset, konsertit, maailmannäyttelyt)

([2]) Tämä koskee kaikenlaisia luonnonkatastrofeja tai ihmisen aiheuttamia hätätilanteita, joihin liittyy vaarallisia materiaaleja tai CBRN-aineita. Esimerkkejä ovat hätätilanteet, jotka johtuvat luonnonkatastrofeista, teollisuus-, kuljetus- tai tutkimustoiminnasta, rikollisista tai tahallisista luvattomista teoista, terroriteoista tai aseellisista selkkauksista taikka satelliittionnettomuuksista ja avaruusromusta.

([3]) Päätöksen 1313/2013/EU 12 artiklan 10 kohdan mukaisesti rescEU:n valmiuksia voidaan ottaa käyttöön, jos unionin ulkopuolella tapahtunut katastrofi voisi vaikuttaa merkittävästi yhteen tai useampaan jäsenvaltioon tai niiden kansalaisiin.

([4]) Esimerkiksi pelastuspalveluun, lainvalvontaan, tiedusteluun, räjähteiden hävittämiseen tai tekniseen tukeen liittyvät viranomaiset.

([5]) Esim. näytteiden alustavan analysoinnin tukemiseksi.

12. **Liikkuvat laboratoriovalmiudet**

Tehtävät	— modulaarinen, joustava ja mukautettava liikkuva laboratorio, jota voidaan käyttää havaitsemaan, analysoimaan tai todentamaan patogeeneja tai CBRN-aineita
Kapasiteetti	— valmius hallinnoida laboratoriotoimintaa — valmius suorittaa testausta ja analysointia voimassa olevien sovellettavien kansainvälisten standardien, ohjeiden ja parhaiden käytäntöjen mukaisesti — valmius käsitellä eri riskiryhmiin kuuluvia patogeenejä tai CBRN-aineita sekä tallentaa, välittää ja hallinnoida asiaan liittyviä tietoja ja analyysituloksia turvallisella tavalla — valmius tukea kansanterveystutkimuksia, raportoida tuloksista ja suorittaa tarkastuksia samalla kun turvataan alkuperäketju ja suojataan turvallisuusluokiteltua tietoa
Keskeiset osat	asiantuntijat — asianmukaisesti koulutettu ja varustettu henkilöstö suorittamaan määritellyt tehtävät logistiikka — asianmukaisten operatiivisten menettelyjen kehittäminen — tiedot tullisäännöksistä ja erityisvaatimuksista, jotka liittyvät liikkuvien laboratoriolaitteiden, reagenssien ja henkilöstön jäsenten rajanylitykseen tiedonhallinta — viestintäjärjestelmä, jossa on suojattu ja suojaamaton tietoverkko (LAN) internetyhteyden, tiedonhallinnan ja tietojenvaihdon varmistamiseksi, myös syrjäisillä alueilla

	— laboratorion tiedonhallintajärjestelmä laitteisto — olennaisten tehtävien ja toimintojen suorittamiseen tarvittavat asianmukaiset laitteet ja tarvikkeet — asianmukaiset tukijärjestelmien välineet ja resurssit olennaisten tehtävien ja toimintojen suorittamiseksi turvallisuus — asianmukaiset laitteet, menettelyt, työkalut, resurssit ja tarvikkeet, mukaan lukien asianmukaiset jätehuoltojärjestelmät, joilla varmistetaan henkilöstön turvallisuus vaarallisiin CBRN-aineisiin tai patogeeneihin liittyvissä toimissa, voimassa olevien sovellettavien oikeudellisten vaatimusten ja sovellettavien kansainvälisten standardien mukaisesti
Omavaraisuus	— kapasiteetilla olisi varmistettava omavaraisuus vähintään 14 päivän ajan — sovelletaan täytäntöönpanopäätöksen 2014/762/EU 12 artiklan 1 ja 2 kohtaa
Kenttätyöhön lähettäminen	— lähetysvalmius viimeistään 12 tunnin kuluttua tarjouksen hyväksymisestä”